

Cat-Nostra

ANY SETÉ.—NÚM. 291 *** SETMANARI POPULAR *** INCA, 27 DE DECEMBRE 1915 ***

De Nativitat ⁽¹⁾

El nou més que fil de deu fo encarnat
naixer de nostra dona sancta maria de la
nasch deu e home sens dolor e sens cor-
rupció de nostra dona sancta maria. Sapies
que nostra dona sancta maria era po-
bre fembre daquestes riqueses temporals
riqua era de virtuts. E nada fo donrat
morte. E per asso con plac al fil de deu
nasques, nasch en pobre loc so es assaber
lo pesepre hon menjaven les besties. Si los
dels Reys e dels grans barons nexen en pa-
s e en cambres en draps daurs e de seda. E lo
adorador del mon nasch en lestable y en la paya
que les besties menjaven. A fil e com breu foren
draps on lo fil de deu fou embolcat. E ten-
nos foren aquels e per ten poques persones fo
servit e aminstrat. E pero tots los homens qui
naixen son nats en colpa e peccat. Con vouras fil
una bela fembre jova, pobrament vestida
son aguardament te significa honestat aqueta
marta son bel fil en sonbras vestit. Adonchs co-
na, en la nativitat del fil de deu qui en lo bras
de nostra dona sancta maria era pobremment ves-
tit. En axi con los altres infants poch, se lexaua
administrar lo fil de deu a nostra dona poch a
poch crexia son cors. Jats so sia assó que son
poder o sa virtut fos major que tot l'altra poder
tota l'altra virtut qui es en les creatures. Aes-
ta com dols esguardament era aquel qui era
entre Jehu crist e nostra dona quil sabia son fil e
mayor de tot lo mon; e Jehu crist qui sabia sa-
bre la melior e la pus noble e la pus bela qui
sch fos ne será.

Amable fil tu est nat e vengut en aquest mon
per honrar e servir aquel fil de deu de que yot
parle; per lo qual te monest que tu lams; el de-
gats veer; hon si tu nol ames nel serveis faras
contra porque est vengut en lo mon. E serás
servit catiu perdurable trebays els quals seras
castigat per la darrera sentencia de nostro senyor
deus.

(1) Fragment de la *Doctrina pueril* del Beato
Ramón Lull, Doctor il·luminat.

EL RÚSTEC VILLANCET

Una estrella cau al prat,
una flor s'ha esbadellat,
gust de mel troba'l remat
a la rosa macaruia.

Aleluia, cor laçat!
Aleluia, mon gebrat!
Aleluia, Deu es nat!
Aleluia!

Cap herbei té tremoló,
ni cap deù fa'l ploricó;
no hi ha fret ni tenebró,
que un pas d'ala se n'ho duia.

Aleluia en el doló!

Aleluia en tot recó!

Aleluia al pecadó!

Aleluia!

A Betlem van el infants
y els amics dant-se les mans
y els promesos y els germans
y la vella en sa capuia.

Aleluia, vianants!

Aleluia en nostres cants!

Aleluia, catalans!

Aleluia!

J. Carner.

La Mancomunitat

La setmana passada per Real De-
cret fonc concedit a Catalunya auto-
rització per porer posar en planta la
part legislada de les Mancomunitats
an el congrés i Senat, i que per vai-
vens de la política espanyola, just a
s'enfornar, havia quedat an el Senat
sens porer-se acabar de discutir i apro-
var tot el projecte.

A Catalunya aqueix decret ha cau-
sat una satisfacció molt fonda i popu-
lar; i tots els periòdics catalans venen
plens d'articles de goix i esperançadors
per la reconstrucció de les antigües
nacionalitats. Perque nostros amics
puguen fer-se càrrec en que consistei-
xen les Mancomunitats, ja que mos
han demanat aclaricies d'elles. un altra
dia les publicarem, i avui per dir qual-
que cosa del entusiasme regionalista
reproduim el següent article de «La
Veu de Catalunya»

VOLUNTAD POPULAR

La manera com ha estat acullit per
la premsa el Reial Decret de Manco-

munitats és altament satisfactoria. En
general, l'opinió reflexada pels diaris
de tots els colors polítics és la de que
no resulta pas gran cosa ço que's con-
cedeix. Per aquest cantó, doncs, la
major part de la premsa està d'acord
amb els que veiem en la disposició mi-
nisterial el primer pas cap a una Iberia
renergerada pel reflorir de les antigües
nacionalitats que la formen i per l'es-
tabliment entre elles d'una intensa so-
lidaritat que converteixen en una mena
d'imperi ço que actualment no és altra
cosa que un conglomerat de «provin-
cies», a les quals s'ha volgut imposar
debades la fasomia d'un sol nucli.

Però si bé en apreciar pefita la con-
cessió, van a l'una els diaris de més opo-
sades tendencies—aduc aquells que,
com el pobre «Imparcial», són per
principi enemics irreconciliables de tot
allò que pugui satisfer a Catalunya,—
n'hi hà alguns que combaten el R. D.
per an-tidemocràtic. I això perque s'ha
dictat «a espatl·les del Parlament».

Si en Dato fos president d'un go-
vern democràtic i si jo fos d'en Dato,
tindria la consciencia ben tranquila, per
estar convençut de que la publicació
del R. D. pot ser considerada com una
mostra del més exquisit respecte a les
idees democràtiques. Una, dues i tres
vegades el Congrès—la Cambra popu-
lar—que representa tots els matços
de l'opinió del país, s'ha pronunciat
amb singular persistencia en favor de
la llei de Mancomunitats. Tot Catalun-
ya, començant per les Diputacions i
pels Ajuntaments l'ha demanada com
una mida salvadora de la qual n'espera
la salut per ella i per la totalitat de les
altres terres hispàniques. El poble i el
Parlament, doncs han anat a l'una,
dient tantes vegades com ha convingut
i amb l'eloqüencia mes vehement, llur
voluntad de que el projecte fos conver-
tit en llei. ¿On és, doncs, la manca de
respecte a les institucions o a les idees

democràtiques? ¿En el fet d'haver publicat el Decret sense que el projecte de Mancomunitats hagi rebut la sanció definitiva de l'Alta Cambra? Doncs, ¿quina democràcia és aqueixa que posposa el vot de la Cambra Popular i el de tot un poble, a un mal-entès respecte per la més aristocràtica de les nostres institucions legislatives?

Però, encara que el Senat fos una institució democràtica, tampoc podria fer-se valer l'argument contra el R. D., car també pel Senat fou aprovada la totalitat del projecte i el seu primer article.

Això sense comptar que çò que autoritza el R. D. no enclou pas, de bon troç el contingut del projecte.

No cal, doncs, que's facin escarafalls de democràcia per l'autorització de les Mancomunitats per R. D. Més aviat caldria felicitar al Govern en general i als senyors Dato i Sanchez Guerra particularment per haver donat una mostra d'exquisit respecte a la voluntat popular accedint a una part de les aspiracions de tot un poble de la institució més democràtica que'n representa el sentir i l'opinió.

B. M. ESCRIVA.

¡Vostra Pageseta! (*)

Veng de terres que estimau,
som la vostra aimada filla;
mirau que de bé m'escau
l'airós gipó i la faldilla!

Som l'amor d'aquets entorns;
som la gentil pageseta,
que dins dolces il·lusions,
hi mostra un'ànima neta.

Dins ma ullada tot somrient,
no veis com més vivament
palpita l'amor sagrada,
que amb els llavis més amics,
du una besada amb pasics
a vostra galta anyorada?

Aineta Payeras.

(*) La autora d'aquest gentil sonet el feu per estampar al peus de sa primera fotografia de pegasa que envià al seu pare resident a las Amèriques.

**

Hi ha en l'atmòsfera del nostre temps, una mica enterbolida encara

pels derrers halens del sigle XIX, qualque cosa de pur, de sanitós i de recomfortant.

Derrera una era de rebel·lió, d'anarquia, de crítica negativa i destructora, una altra se'n inicia als nostres ulls, de respecte d'orderiament, de restauració de valors i de prestígis, d'afirmació resolta i optimista de la vida i de les seves excel·lències.

Ja sè que algunes ànimes malaltices, torturades per una esquifida interpretació del cristianisme, no veurán en això sinó una reviviscència condemnable de l'alegre vida pagana. Jo crec, emperò, aquests aires d'ara molt més favorables a una generosa i sana eclosió del esperit cristià, qu'aquell ambient carregat de tristors excèptiques de l'era romàntic-positivista qui obsessionen encara a molts de reçagats.

Certament, l'ànima cristiana pod llençar-se a les altures amb un despreci de la vida d'aquí baix i de les coses terrenes. Però pod també el meteix amor a la vida esser l'impulsor qui la hi llenci. Tot depèn de la manera com aquesta sia volguda o despreciada. Perque hi ha un despreci virtuós i un mal despreci del món, com hi ha una bona i una mala tristesa. Bò es allò en què Deu s'hi troba; i Deu es en tot, per aquell qui sàpiga trobar-le-hi.

Feim que la exultació vital de l'ànima i del còs sia, per dir-ho així, informada per una exultació de la fè. No oblidem mai en el nostre viure la omnipresència del Creador i donador de tota vida, qui trobà bones les coses per ell creades al acabar la seva obra.

IV.

Missa Nova

Avui, dissapte, ha celebrada sa primera missa el novell sacerdot, Mossen Joseph Aguiló i Pomar. A causa del dol fresc que dú de son benvolgut Pare, l'amic estimat no ha pogut celebrar la festa amb la solemnidad i alegria que son del cas. Aiximateix de bon matí moltíssims de sos amics i coneguts han com a romput el dol entregant-se a casa del novell sacerdot amb valiosos regals i obsequis i que la casa corresponia fent-los baranar.

A les 10 ha pujat les grades del altar per sa primera celebració el novell Prevere, ajudat del Regent Mossen Miquel Llinás i Mossen Antoni Ferragut, cantant-se durant la missa per la capella de la Parroquia hermosos cants litúrgics amb acompanyament d'armònim.

Han assistit a l'acte a més d'un nombrós concurs que casi omplia l'Església, el Sr. Rector Mossen Bernadí Font, el Clero parroquial, el

Magnífic Ajuntament, presidit pel Batle D. Pere Balle, la familia i numerosos parents del celebrant d'Inca, de Palma i Soller.

Acabada la missa s'ha fet el besamans mentre un nudrit chor ha cantat el Te-Deum d'En Tortell.

Després a sa casa, del carré de la Gloria, s'ha servit un esplèndid refresc a les autoritats, clero, parents i amics. A una de les sales, hem pogut veure una verdadera exposició de preciosos regals de sos parents i numerosa coneguda particular i comercial de la casa i del nou Prevere. Crida l'atenció un preciós cális de plata i or amb los misteris del Rosari fets a cop de martell, un joc de casulles de seda i or de tots el colors litúrgics, un camis, un missal de edició i enquadernació riquíssima, además de molts d'altres obgetes de plata que seria llarguissim sols s'enllistar.

A les dues, a la casa de la plaça, s'ha tengut un dinar íntim aon ha assistit la familia, els parents venguts de fora i una comissió del Clero i del Ajuntament.

A la invitació en que l'amic Aguiló ens ha convidat a sa primera missa, e-hi figura el preciós sonet que publicam a continuació degut a la Musa novella d'En Caimari.

Mos benamats, ja l'hora del misteri
s'acosta amb nimbes d'or a encens olent;
les tremolors del divinal salteri
me fan tombar la testa reverent.

Sentiu, sentiu?... Del cant epitalàmic
sembla una ratxa clara i prepotent...
al cor marcit del home, halè balsàmic,
còm fas florir l'Amor amb ardiment!

Tot penetrant al cor del Santuari,
amics, ja no ploreu, ay! ma dissort,
que l'Oblació primera es per mon pare;

i en mig del cèl, cor-pres, qu'apar cantarhi,
jo'l veig, llampeguetjant amb viu trasport
la Llum eterna apler demunt sa cara...

L'altre seminarista poeta, fill d'Inca, Bartomeu Cantallops i nostro Director, amb motiu de tant fausta diada, també ha escrites pel novell sacerdot les següents composicions.

Al novell Prevere En Josep Aguiló Pomar, per la seua missa nova.

Avuy que d'alegria
ne culls la mellor flor
iqu'es trist, amic, que sia
brufada amb rou de plor!

En l'alba minyoneça
nasqué al bes d'amor pur;
ponçella en joveneça
sonreia a un bell segur.

Tot just esbadellada
¿com li ha faltat l'amor,
i densa nubclada
l'amara de tristors!?

Que'n mitx d'aquesta festa
de rite nuyial
hi manca ja la testa,
la testa paternal.

La ma que va endolcirte
la vida en son aspró
no hi és per beneirte
la mística unió,

qu'amb rite sacratíssim
tot just has consumat
per sempre amorosíssim
lligante a ton Amat.

I amb la dolça abraçada
d'amò en embriagament
sa queda endormiscada
l'anima castament.

Al coll del sacr' aroma
pujareu a sestar
l'Espiritual Coloma
aus vengué a ombretjar.

Pels aires se movien
amb vol armoniós
àngels qué amorosien
l'ensomni deliquiós.

Roent de llum aurada
un d'ells vers tu volà
i al front la creu sagrada
gelós te va senyà.

¿Seria per ventura
el pare benamat
en àngel de llum pura
per sempre transmudat?

Aquí'ns deixà en la terra
a l'ombra del fossar
de fanc sa vil desferra:
l'esprít molt lluny volar,

Mes quant pel sant misteri
tu pugés a l'altar
desde l'etern platxeri
en t'angust ministeri
és àngel que't ve a aidar.

B. Cantallops.

VISIÓ

Al amic Mossen Josep Aguiló amb motiu
de sa primera missa.

Amic, vos que sentiú la poesia
i en música heu nodrit l'esprít vostro;
vos qui al broil del Amor i la Belleza
teniú l'ànima uberta, com flor pura;
Digau-me: ¿què ha sentit el cor tendríssim
quant dins lo tabernacle excels estaveu
amb lo bon Deu parlant, just un profeta,
inmolant el seu Fill a l'ara nova
com anyellet d'amor, expietori?

Digau: ¿què haveu sentit al bell contacte
de la carn de Jesús, hermosa i verge?...
per Qui, desde'l principi l'Esriptura
sempre esclatà en suprema poesia,

per Qui, les armonies misterioses
ignotes dins l'espai foren creades.

Ja sou *Ungit*. Al chor dels vells levites
sou admès per cantar divina joia.

Esplaiau, doncs, el cor a tanta ditxa
dins l'alta infusió de la BELLESA.

MIQUEL DURÁN.

Acabam, donant l'enhorabona més coral i afec-
tuosa al amic Mossen Josep per la seva elevació
al sacerdoti, tot desitjant-li una vida llarga, ple-
na de gracies i mèrits al ministeri de la Iglesia.
Al meteix temps feim estensiva la felicitació a
sa virtuosa Mare i germans i germanes per la
alegria tant grossa que han tenguda.

BONES FESTES

La pau que anunciaren els àngels
an els pastors és el grau superior i més
perfecte de la felicitat que l'homo puga
tenir an el món. Aquesta pau divina,
que umpl el cor de consolacions inefab-
les, és la pau que dessitjam per
aqueixes festes de Nadal a nostros
amics i subscriptors i a totes les auto-
ridats de la Provincia i de nostra esti-
mada ciutat. Que'l Nin Jesús la mos
vulla donar a la felicitat del esperit,
qu'és la part noble del racional: sens
ella les felicitats del còs son migrades
i bordes i amb ella l'homo gaudeix a
pler els afegitons materials.

Pau, idò, en tots. Així sia.

Noves d'Inca

UN PREMI PER NO FLESTO-
MAR.—A Inca hi ha un senyor que si
no és de la *Lliga del Bon Mot* mereix
assarho; fa algunes setmanes que pro-
meté a un pagès amb tota regla i mèto-
do un pollastre si no'l tornava sentir
flastomar fins a capdany. Fins aquí'l
pagès ha feta bonda i es segú que
guanyarà la joia i podrà menjar gallet,
ja que segons diu ell, no ha testat por-
cella per a Nadal.

Això son castigs d'amics!.... Mirau
que fa la gana de tita; lo qu'és ara se
veurà obligat a guardar sa llengo per
educació i pel seu bon nom, sobretot,
per Deu, que val més que tots els
galls, gallines i gallinetes del món.

NOSTROS SEMBRATS.—A pe-
sar de lo poc que ha plogut per Inca,
les quatre brusques que ha fetes son
lo suficient per nexer els sembrats,
de manera que nostros camps comen-

sen a verdetjar.

CASI MIRACLE.—Una nina de 10
anys, fia de l'amon Miquel Seurina, és
caiguda dins el pou de casseva qu'an
el fons té un pamet d'aigo. En vista
d'això els de la casa li amollaren és
poval i la nineta s'hi posà drete i afe-
rrada a la corda es sostengué mentres
els de dalt estiraren i pujà sens més
novedad ¡Ves si li escapa la corda!
Sols té alguns cops i un bràs enronsat
pero'l metje diu que no hi té res espa-
nyat.

FESTA DE L'ESPERANÇA.—Dia
21 es celebrà a San Francesc la festa
de la Mare de Deu de l'Esperança que
tots els anys costea el fabricant de
textils l'Amon Vicens Ensenyat.

E-hi hagué Completes la nit abans,
Comunió general pels terciaris i Ofici
major amb el Santíssim, en quin ofer-
tori predicà un hermós sermó el sacer-
dot novell nebot de la casa, Mossen
Joan Ensenyat, de Sóller. Tant per l'or-
namentació de la Iglesia com per la
part musical la festa resultà solemne i
brillantíssima.

El vespre a la meteixa iglesia, a la
reunió mensuai de l'Orde, se feu la pro-
fessió solemne de 22 terciaris i 55 ter-
ciaries i se vestiren 1 un homo i 11 do-
nes.

MATINES DE NADAL.—A totes
nostres iglesies se feren les funcions
nocturnes de Matines, amb molta so-
lemnitat, essent per tot molt sèries a
pesar de la moltíssima concurrencia
que per tot se va veure. A Sant Fran-
cesc, se digueren les tres misses totes
de seguida, durant les dues derrereres
dos sacerdots repartiren la comunió als
faels mentres la Capella seràfica seguia
cantant villancets i bells himnes eua-
rístics.

NOVES JUNTES.—A la Societat
"La Constancia,, divenes, dia 26, se
nombraren Juntas noves, quedant cons-
tituïdes de la següent manera.

JUNTA DIRECTIVA

President: D. Jaume Capó Mateu.
Vice-president: don Josep Pujol Mar-
torell. Vocals: don Antoni Reus Martí,
don Joan Bibiloni Bibiloni, don Jaume
Pons Amengual, i don Antoni Fluxá
Ramis. Contador: don Antoni Salas
Grau. Secretari: don Josep Rotger Vi-
dal. Vice-secretario: don Antoni Seguí

Fiol. Depositario: don Gabriel Guasp Alzamora.

JUNTA CONSULTIVA

D. Gabriel Alzina Mateu, don Llorens Planas Garau, don Miquel Beltrán Llompart, don Antoni Garriga Ferrer, don Benito Serra Barcelò, don Francisco Brunet Oliver, don Juan Martínez Figuerola, don Masià Pujades Martorell, don Antoni Garcia Lopez, i don Mariano Calderón Luna.

FESTA DE COL·LEGI—An el teatre del Col·legi del Sagrat Cor que dirigexen els Germans de les Escoles cristianes, per aquestes festes ha posat en ascena el drama en tres actes «Los Moneders Falsos» i la pessa còmica «Hambre atrassada».

Els antics alumnes del Col·legi de cada vegada que donen funció demostren tenir més seguretat i destresa en la representació de sos respectius papers, i que, en alguns passatges, peireixen artistes consumats.

Noltros los donam l'enhorabona, no

sols pel seu perfeccionament sino que també per haver representat un drama en llengua catalana.

BOLLETÍ COMERCIAL

Preus que reigirem a nostro mercat.

Bessó	a	145'00	al quinta.
Blat	a	18'50	la cortera.
Xexa	a	19'50	id.
Sivada	a	11'00	id.
id. forastera	a	10'50	id.
Ordi	a	10'00	id.
id. foraster	a	9'50	id.
Faves pera cuinar	a	26'00	id.
id. ordinarias	a	19'50	id.
id. per bestia	a	19'00	id.
Blat de les Indies	a	14'00	id.
Fasols	a	34'00	id.
Monjets de confit	a	36'00	id.
id. Blanques	a	34'00	id.
Siurons	a	00'00	id.
Porcs grassos	de 14 a 15	l'arrova	
Garroves	a	07'00	
Safra	a	3'00	s'uns.

Venal

Se desitja vendre una casa a la carretera d'Alcúdia N.º 22 a gust i agrado del seu propietari.

Dirigint-se a Mestre Bartomeu Pons (a) des carros.

Cuestión de conciencia

—¿Es lícito á los católicos llevar su dinero á empresas y casas de Masones y Judíos con que con él combaten á la Iglesia?

—En modo alguno; y debe usted recurrir para la colocación de sus ahorros, para la constitución de sus seguros de todas clases, para la adquisición de abonos, maquinarias, mercancías, etc., etc., á la **Liga Nacional Antimasonica y Antisemita**, calle Bailén, 35, principal, Madrid, que satisfará sus consultas gratuitamente, adjuntando V. tan solo un sello para la contestación.

Aquest setmanari se publica ab censura eclesiástica.

LOS MÁS IMPORTANTES DE LAS BALEA R I S
GRANDES
ALMACENES **SAN JOSÉ**

DE
Ignacio Figuerola

CENTRAL: Brondo, 7, 9 y 11.—Esquina Borne, 118.—PALMA

Sucursales

JAIME II, 59 y 61 esquina VICENTE MUT.
BINISALEM calle TRUCH.
LA PUEBLA calle MAYOR. 58.
INCA, PLAZA DE LA IGLESIA, PALMER.

SASTRERÍA, CAMISERÍA, CONFECCIONES

Equipos para novios—Corbatería—Bisutería—Mercería—Sedería—Laneria—Alfombras—Lencería—Géneros de punto—Cortinajes.

OBJETOS PARA REGALOS ■■■ PRECIO FIJO

Enquadrernacions

■ En nostros tallers en feim de fortes i ben hermoses ■■
PRONTITUT I ECONOMÍA

Carré de la Murta, 5.—INCA.

Almacenes Montaner

SINDICATO 2 a 10 Y MILAGRO 1 a 11
= PALMA =

Pañería, Sastrería, Novedades para Señora y Caballero, Camisería, Lencería, Mantelería Confección de blanco Géneros de punto, Estatuaría Religiosa, Plata Meneses, Medallas, Rosarios, Objetos para Regalos, Efectos Militares, Uniformes, Gorras, Espadería, Corbatería, Tapices, Alfombras y Cortinajes.

De Temporada

Dietaris per l'any 1914 que contenen els guides de Madrit, Barcelona, Valencia, Sevilla y Palma de Mallorca.

Almanac Bailly Baillere per a 1914.

Blocs del cor de Jesús, de Sant Antoni de Padua, Religiosos y Comuns.

Plaques per dits blocs tan hermoses que un no sab quin triar.

Aguinaldos per felicitar per les festes de Nadal, ab lo texte imprés qu'es vulga.

Llibres Retxats de tota la modelació, ab enquadrernacio forta i econòmica.

CARRÉ DE LA MURTA 5, INCA

TALLER DE CAPSERIA

de **Bartomeu Tomás**

S'en treballen aviat i econòmiques de tota classe: per Sabateria, Capellería, Sastrería, etc.—C. Trinquete 14.

Plantel

DE ALMENDROS Y ALBARICOQUEROS
CLASE SUPERIOR

Se venden a Inca calle de la Estrella N.º 18 y Calle de Muntanera N.º 33.